

LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ PLĖTROS ĮSTATYMO NR. XII-717 10
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Šiuo metu Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo 10 straipsnyje numatomos sąlygos, dėl kurių Nevyriausybinių organizacijoms negali būti skiriama Valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšos. Manoma, kad minėto straipsnio 6 punkte nurodyta sąlyga yra per griežta. Šiame punkte nurodoma, kad viena iš aplinkybių yra - juridinis asmuo teisės aktų nustatyta tvarka nėra pateikęs finansinių ataskaitų rinkinio. Griežtas galiojantis teisinis reglamentavimas nustato nepagrįstai perteklinę privalomą sąlygą, kaip absoliutų pagrindą neleidžiantį skirti lėšų nevyriausybinių organizacijoms, kurios nėra pateikusios finansinių ir veiklos ataskaitų teisės aktų nustatyta tvarka. Pažymėtina, jog ši tvarka apima ir reikalavimą ataskaitą pateikti iki tam tikros datos (gegužės 30 d.). Tad pavėlavus pateikti ataskaitą nors viena diena, organizacijoms absoliučiai ir be jokių išimčių užkertamas kelias dalyvauti įvairiuose projektuose ir konkursuose.

Tokiu būdu nepagrįstai apribojama ypač mažesnių, regioninių organizacijų veikla, kurios ne visada turi pakankamai buhalterinių žinių, kompiuterinių įgūdžių ar resursų šių terminų laikytis. Tokioms organizacijoms net negalima skirti finansavimo instituciniam stiprinimui, kad jos gebėtų pateikti ataskaitas teisės aktų nustatyta tvarka.

Pakeitimu siūlytina išlaikyti organizacijų skaidrumo ir atskaitomybės kriterijus, bet sušvelninant sąlygas: leidžiant finansuoti tik tas organizacijas, kurios yra pateikusios finansines ir veiklos ataskaitas, bet neužkertant kelio konkurse dalyvauti toms, kurios tai padarė pavėluotai.

Pažymėtina, jog siūlomas pakeitimas neapribotų finansavimo konkursų organizatorių teisės nustatyti papildomus, griežtesnius konkurso reikalavimus ir sąlygas konkretiems konkursams, įskaitant reikalavimą būti pateikus ataskaitas teisės aktų nustatyta tvarka.

Projekto tikslas- sušvelninti nevyriausybinių organizacijoms sąlygas gauti valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšas.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projekto iniciatorius – Seimo narys Andrius Bagdonas, Nacionalinė nevyriausybinių organizacijų koalicija ir NVO teisės institutas.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

Nevyriausybinių organizacijų veiklą reglamentuojančiame NVO plėtros įstatymo 10 straipsnyje numatomos aplinkybės, kurių bent vienos atitikimas uždraudžia gauti valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšos nevyriausybinių organizacijoms.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Pakeitimu siūlytina išlaikyti organizacijų skaidrumo ir atskaitomybės kriterijus, bet sušvelninant sąlygas: leidžiant finansuoti tik tas organizacijas, kurios yra pateikusios finansines ir veiklos ataskaitas, bet neužkertant kelio konkurse dalyvauti toms, kurios tai padarė pavėluotai.

Pažymėtina, jog siūlomas pakeitimas neapribotų finansavimo konkursų organizatorių teisės nustatyti papildomus, griežtesnius konkurso reikalavimus ir sąlygas konkretiems konkursams.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtai įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtos pataisos paskatins nevyriausybines organizacijas, kurios dėl įvairių priežasčių nepateikė laiku finansinių ataskaitų, tai pateikti bent vėliau.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo įgyvendinimas neturės neigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus būtina pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Papildomų įstatymų priimti nereikės.

9. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos įstatymo, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Projektu nesiūloma įtraukti naujų sąvokų.

10. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Projekto nuostatos atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

11. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turės priimti

Įgyvendinamųjų teisės aktų priimti nereikės.

12. Kiek valstybės, savivaldybės biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti

Valstybės, savivaldybės biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų įstatymams įgyvendinti neprireiks.

13. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Išvadų negauta

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas ir sritis

Nevyriausybinė organizacija

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.